

สรุปรายงานสำหรับผู้บริหาร

แผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น

(ฉบับคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ)

มกราคม 2535

สรุปรายงานสำหรับผู้บริหาร

แผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น

1. ความเป็นมา

1.1 สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลักชั้น เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2523 ให้มีหน้าที่ต่าง ๆ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและจัดทำแผนการใช้ที่ดินตลอดจนแนวทางในการกำหนดพื้นที่ของสถานที่ราชการในอนาคตของหน่วยราชการที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก

1.2 จากหน้าที่ดังกล่าวคณะกรรมการฯ ได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาการใช้พื้นที่ ดังนี้

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	:	คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531
เมืองหลักภาคเหนือ : เชียงใหม่	:	คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2532
เมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ชลบุรี	:	คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2533 และเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2534

1.3 สำหรับพื้นที่เมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2529-2531 โดยคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ศึกษา สืบค้น วิเคราะห์ความต้องการสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่น และมอบหมายให้ว่าจ้างสถาบันวิจัยสังคม และภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษา วิจัย เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น และได้นำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบอย่างต่อเนื่องตามลำดับ

2. ผลการดำเนินการ

2.1 ในการวางแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น หน่วยงานที่ศึกษาวิจัยเพื่อวางแผนนั้น เน้นศึกษาเฉพาะหน่วยงานที่เป็นราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานทั้งสิ้น 128 หน่วยงาน

2.2 จากการศึกษาสภาพการใช้ที่ดินของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่นในปัจจุบันพบว่า ถึงแม้ว่าหน่วยงานส่วนใหญ่จะรวมอยู่ในบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นก็ตาม แต่มิได้มีการรวมกลุ่มของหน่วยงานที่มีลักษณะงานหลักเหมือนกัน หรือมีสายการบริหารที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมารวมกลุ่มกันอย่างเป็นระบบเพื่อความคล่องตัวของการบริหาร การประสานงาน และการบริการประชาชน การขยายหรือการโยกย้ายหน่วยงานเป็นไปตามความพร้อมทางด้านที่ดินที่จะเป็นที่ตั้งและความพร้อมทางด้านงบประมาณของหน่วยงานเป็นหลัก ไม่ได้มีการพิจารณาโดยละเอียดถึงความเหมาะสมทางด้านการบริหาร มีหลายหน่วยงานที่มีที่ตั้งไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน นอกจากนี้ หลายหน่วยงานประสบปัญหาการใช้สถานที่ โดยเฉพาะการขยายพื้นที่ทำงาน กล่าวคือ ไม่สามารถจัดหาที่ดินสำหรับการสร้างอาคารที่ทำการได้ เนื่องจากที่ดิน (ที่ราชพัสดุ) ในบริเวณศูนย์ราชการมีหน่วยราชการต่าง ๆ ครอบครองไว้หมดแล้ว ซึ่งจากการสำรวจพบว่า มีหน่วยงานหลายหน่วยงานยังมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ครอบครองไว้ไม่เต็มที่ ยังมีที่ว่างเหลือเพียงพอที่จะให้หน่วยงานอื่นเข้าไปใช้ด้วยได้

2.3 คณะผู้วิจัยได้จัดทำรายงานการศึกษา วิจัย เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น ขึ้น รายงานดังกล่าวได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงภายในสถานที่ทำงาน การย้ายหน่วยงานออกจากที่ตั้งเดิมในปัจจุบัน การจัดกลุ่มหน่วยงานใหม่ และเสนอแนะพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับจัดเตรียมไว้เป็นพื้นที่รองรับการย้ายหรือการขยายงานของหน่วยราชการในอนาคต และได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นลำดับ

2.4 คณะกรรมการฯ ได้พิจารณารายงานการศึกษา วิจัย เพื่อการวางแผนการใช้ที่ดินฯ ดังกล่าว อย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ และจากการพิจารณาตรวจสอบรายงานที่คณะผู้วิจัยเสนอในครั้งหลังสุด ประกอบกับการตรวจสอบภาคสนามของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อเดือนธันวาคม 2532 คณะกรรมการฯ เห็นควรให้มีการปรับปรุงรายละเอียดของแผนการใช้ที่ดินฯ ที่คณะผู้วิจัยได้เสนอไว้ใหม่บางส่วนเพื่อให้แผนดังกล่าวเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

3. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขต กรุงเทพมหานครและเมืองหลัก

คณะกรรมการฯ เห็นควรเสนอแนะแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลัก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น ดังต่อไปนี้

3.1 แนวทางการจัดรูปแบบการใช้ที่ดินของหน่วยงานในแต่ละระดับ

3.1.1 หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

เห็นควรเสนอแนะให้หน่วยงานเหล่านี้รวมกลุ่มกันอยู่ในบริเวณศูนย์ราชการ เมืองขอนแก่นปัจจุบันและในบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการบริเวณบึงทุ่งสร้างติดกับสำนักงาน ประมงจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มของหน่วยงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวก และความคล่องตัวในการบริหารงาน ตลอดจนการประสานงานระหว่างหน่วยงาน และการ ให้บริการแก่ประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

3.1.2 หน่วยงานระดับท้องถิ่น

หน่วยงานเหล่านี้ตั้งอยู่กระจัดกระจายทั่วไปเพื่อให้บริการชุมชน หน่วยงาน ที่ไม่มีปัญหาสถานที่คับแคบ หรือปัญหาสภาพแวดล้อมของเมืองให้ตั้งอยู่ ณ ที่เดิม ส่วน หน่วยงานที่มีปัญหา ควรลดขนาดของหน่วยงานนั้นลง โดยการกระจายออกไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของเมือง หรือย้ายหน่วยงานไปแทนที่หน่วยงานอื่นที่ได้ย้ายออกไปแล้วตามความเหมาะสม ทั้งนี้การพิจารณาการย้ายหรือขยายหน่วยงานควรพิจารณาตามหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการ ย้าย หรือ ขยายที่ทำการของหน่วยงาน ซึ่งควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

3.1.3 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานที่ให้บริการสาธารณประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป ในกรณีที่จะมีการย้ายหรือขยายงานในอนาคต ควรเป็นไปในลักษณะของศูนย์ย่อยที่กระจาย อยู่ในพื้นที่ แต่จะต้องไม่ขัดกับนโยบายการย้าย และขยายหน่วยงานโดยส่วนรวม

3.2 หน่วยงานที่เห็นควรเสนอแนะให้มีการย้าย ปรับปรุงหน่วยงาน

จากการพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ด้านต่าง ๆ อาทิเช่น นโยบายเฉพาะสาย การบริหารของหน่วยงาน ลักษณะภารกิจหลักของหน่วยงาน การติดต่อระหว่างหน่วยงานกับ หน่วยงานและประชาชน ลักษณะทางกายภาพของอาคารที่ทำการและสภาพแวดล้อม ตลอดจน งบประมาณในอนาคต คณะกรรมการฯ เห็นควรเสนอแนะให้หน่วยงานจำนวน 15 หน่วยงาน

ในจังหวัดขอนแก่น ย้ายจากที่ตั้งเดิมในปัจจุบันและเสนอแนะให้มีการปรับปรุงอาคารสถานที่เดิมสำหรับกิจกรรมใหม่ พร้อมทั้งเสนอแนะหน่วยงานที่ควรปรับปรุงพื้นที่ใช้สอยภายในใหม่ (ดังรายละเอียดปรากฏในแผนภูมิที่ 1)

3.3 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายหน่วยราชการ

คณะกรรมการฯ เห็นควรเสนอแนะให้มีการจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่น เป็น 2 ระยะ คือ ระยะสั้น และ ระยะยาว ดังนี้

3.3.1 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในระยะสั้น

ในระยะสั้น พื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวฯ มี 2 บริเวณ ได้แก่

1) พื้นที่ว่างภายในบริเวณศูนย์ราชการปัจจุบัน

เนื่องจากการใช้ที่ดินในบริเวณศูนย์ราชการปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ไม่เต็มพื้นที่ ที่ดิน (ที่ราชพัสดุ) ที่หน่วยงานต่าง ๆ ครอบครองไว้ยังคงมีที่ว่างเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนมากพอที่จะจัดสรรให้หน่วยงานอื่น ๆ มาใช้พื้นที่ร่วมด้วยได้ ดังนั้นหน่วยงานที่ยังคงมีพื้นที่เหลืออยู่จึงควรแบ่งสรรพื้นที่ให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นจะต้องใช้พื้นที่ ทั้งนี้ควรเป็นหน่วยงานที่มีความจำเป็นจะต้องอยู่ในเมือง เช่น มีการติดต่อหรือให้บริการกับประชาชนหรือต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในบริเวณศูนย์ราชการอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ควรจะมีการจัดทำผังบริเวณการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมด้วย

2) พื้นที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการเมืองขอนแก่น

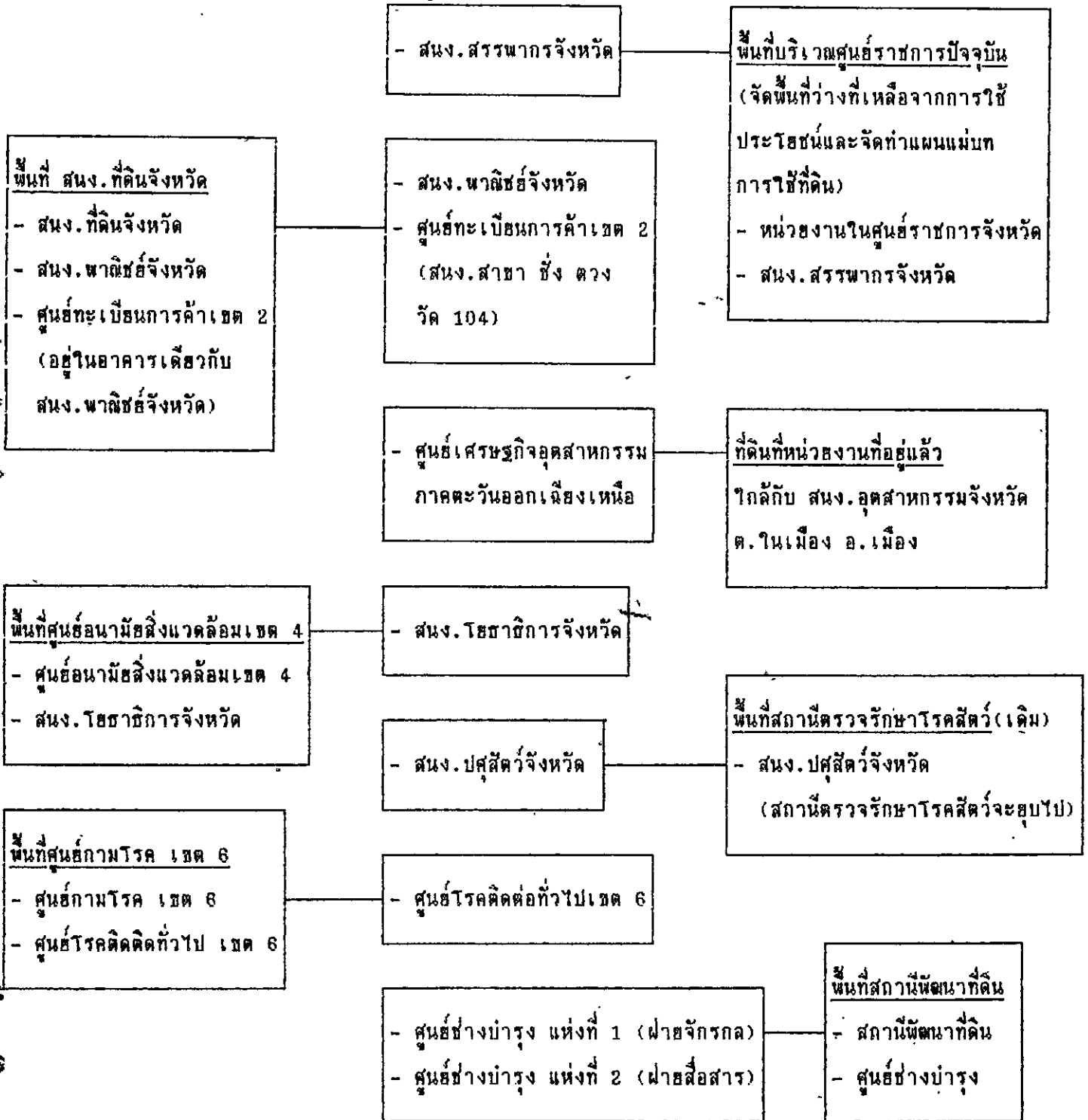
บริเวณด้านนอกของแนวถนนด้านตะวันตกของบึงทุ่งสร้างติดกับสำนักงานประมงจังหวัด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่หมดสภาพของพื้นที่รับน้ำแล้ว มีพื้นที่ประมาณ 55 ไร่ เนื่องจากมีศักยภาพและมีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์การพิจารณามากที่สุด

3.3.2 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในระยะยาว

เห็นควรเสนอแนะให้มีการสงวนพื้นที่บางส่วนของบึงทุ่งสร้างที่หมดสภาพพื้นที่รับน้ำแล้ว ทางด้านตะวันออกของศูนย์ราชการปัจจุบัน เป็นพื้นที่รองรับฯ โดยปรับปรุงสภาพของพื้นที่ให้เหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งจะทำให้หน่วยราชการต่าง ๆ รวมกลุ่มอยู่ในบริเวณเดียวกัน มีความสะดวก และคล่องตัวในการบริหารงาน ตลอดจนการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้ควรจะมีการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง ดังต่อไปนี้

สรุปหน่วยงานที่เสนอแนะให้มีการย้าย สถานที่ ปรับปรุง พื้นที่ทำงาน

หน่วยงานที่ควรย้ายจากที่ตั้งเดิม

หน่วยงานที่ขอขานพื้นที่ไปใช้พื้นที่ของหน่วยงานอื่น

สนง. ศึกษาธิการจังหวัด

ขอขานไปใช้พื้นที่

สนง. สรรพากรจังหวัด

สนง. ราชพัสดุจังหวัด
สนง. จังหวัด (ฝ่ายแผน-โครงการ)

ขอขานไปใช้พื้นที่

สนง. พาณิชยจังหวัด

สนง. สถิติจังหวัด
ที่ทำการประชาสัมพันธ์จังหวัด

ขอขานไปใช้พื้นที่

สนง. ปศุสัตว์จังหวัด

หน่วยงานที่ปรับปรุงพื้นที่
- ศูนย์ช่างสหกรณ์ที่ 4

1) เห็นควรให้จังหวัดขอนแก่นจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินในพื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน ดังนี้คือ

- เพื่อเป็นพื้นที่รับน้ำ
- เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียว และสวนสาธารณะของเมือง
- เพื่อเป็นพื้นที่บำบัดน้ำเสียของเมือง
- เพื่อสงวนพื้นที่บางส่วนที่ดินเป็นหมดสภาพรับน้ำแล้ว เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการ และพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการในจังหวัดขอนแก่นในอนาคต

2) เห็นควรให้จังหวัดขอนแก่นเป็นผู้กำกับ ดูแลและควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง ให้เป็นไปตามที่ผังแม่บทที่กำหนดไว้

3) บริเวณที่เป็นพื้นที่รับน้ำโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ควรมีการขุดลอกโดยสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ดินเลน และให้น้ำดินที่ขุดลอกนี้ไปถมที่ 55 ไร่ ซึ่งหมดสภาพรับน้ำแล้วที่ติดอยู่กับสำนักงานประมงจังหวัดทางทิศใต้เพื่อจะได้ใช้พื้นที่ 55 ไร่ นี้ให้เป็นประโยชน์สำหรับรองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่นไปพร้อมกันด้วย

3.4 แนวทางในการปรับปรุงผังบริเวณและปรับปรุงพื้นที่

3.4.1 พื้นที่บริเวณต่อเนื่องกับศูนย์ราชการ

1) ปรับปรุงระบบถนน ควรมีการตัดถนนเชื่อมต่อกจากถนนจอมพลพัฒนา วกลงมาทางทิศใต้ จนถึงพื้นที่สำนักงานประมงจังหวัด แล้วกลับไปทางด้านศูนย์ราชการ เชื่อมกับถนนกสิกรทุ่งสร้าง ถนนนี้จะเป็นถนนหลัก (Main Road) ของพื้นที่

2) ถนนเชื่อมต่อกจากถนนประชาสโมสรควรขยายและปรับปรุงให้เป็นถนนที่ได้มาตรฐาน เพื่อสะดวกในการสัญจร

3) มีการเตรียมการแก้ปัญหาหน้าท่วมซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ พร้อมทั้งจัดวางสาธารณูปโภค สาธารณูปการอื่น ๆ ให้สัมพันธ์กับพื้นที่โดยรอบ

4) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ให้ชัดเจน ได้แก่ บริเวณอาคารสำนักงาน บริเวณใช้สอยส่วนรวม บริเวณที่อยู่อาศัย บริเวณพื้นที่ว่างและพื้นที่สีเขียว ระบบเส้นทางสัญจรภายในบริเวณ ฯลฯ

3.4.2 แนวทางการปรับปรุงพื้นที่บริเวณศูนย์ข้างสหกรณ์ที่ 4

เป็นการจัดระเบียบอาคารและการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยให้มีการจัดสร้างอาคารขนาดใหญ่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนเจ้าหน้าที่ โดยแบ่งการปรับปรุงออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนอาคารสำนักงาน อาคารที่พักอาศัย อาคารโรงซ่อมและเก็บพัสดุ และกำหนดให้มีสวนพื้นที่สีเขียวภายในบริเวณ

3.5 การจัดที่อยู่อาศัยของข้าราชการ

รัฐควรจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับข้าราชการซึ่งไปทำงานประจำอยู่ในจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

3.5.1 ข้าราชการระดับสูง หรือ หัวหน้าส่วนราชการ หรือ ข้าราชการที่รัฐเห็นควรให้ไปประจำอยู่ในต่างจังหวัด รัฐควรลงทุนก่อสร้างบ้านพักข้าราชการให้ โดยอาจจะเป็นลักษณะบ้านเดี่ยว หรือ บ้านพักอาศัยรวมสูงปานกลาง

3.5.2 ข้าราชการระดับรองลงมา รัฐไม่ควรลงทุนสร้างบ้านพักข้าราชการ เพราะมีข้าราชการระดับนี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้ต้องลงทุนสูงมาก อย่างไรก็ตามในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องสร้างบ้านพักให้กับข้าราชการระดับรองลงมานี้ ควรสร้างที่อยู่อาศัยประเภทแฟลตให้แทนบ้านเดี่ยว/บ้านแฝด/ เรือนแถว ซึ่งจะสามารถประหยัดงบประมาณและเนื้อที่ดินในการก่อสร้าง โดยให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ

3.5.3 ข้าราชการระดับล่างที่มีภาระกิจดูแลรักษาสถานที่ราชการ และจำเป็นต้องพักอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกับสถานที่ราชการนั้น รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานฉุกเฉิน รัฐควรก่อสร้างที่อยู่อาศัยประเภทแฟลตให้เป็นการประหยัดงบประมาณและพื้นที่และควรพิจารณาก่อสร้างในที่ดินของหน่วยราชการ เพื่อช่วยประหยัดงบประมาณ โดยให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ

3.5.4 ในบริเวณศูนย์ราชการ ซึ่งสามารถจัดสร้างที่พักอาศัยของข้าราชการ ควรจัดให้มีสาธารณูปโภคที่ได้มาตรฐาน และมีที่ว่างตามเกณฑ์เคหะชุมชนของการเคหะแห่งชาติ เพื่อให้เป็นบ้านพักอาศัยที่มีคุณภาพต่อไป

3.6 ระยะเวลาและงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามแผน

ระยะเวลาและงบประมาณที่ใช้ในการย้าย หรือ ปรับปรุงหน่วยงานทั้ง 15 หน่วยงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 - 2544 เป็นเงินทั้งสิ้น 17.4 ล้านบาท * (โดยใช้ราคาของปี พ.ศ. 2533 เป็นปีฐาน) ซึ่งประกอบด้วย

1) ค่าก่อสร้าง	17.2	ล้านบาท
2) ค่าขนย้าย	0.2	ล้านบาท

โดยแบ่งออกเป็น

1) ภายในปี พ.ศ. 2535	3.8	ล้านบาท
2) ภายในปี พ.ศ. 2539	1.8	ล้านบาท
3) ภายในปี พ.ศ. 2544	11.8	ล้านบาท

3.7 การประเมินผลกระทบของศูนย์ราชการที่มีต่อสภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ
ผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมและสังคม

สภาพแวดล้อมในพื้นที่โดยรอบศูนย์ราชการจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีในด้านคุณภาพชีวิต คุณค่าการใช้ประโยชน์ของประชาชน การให้บริการทางด้านสาธารณสุข โภค สาธารณูปการขั้นพื้นฐาน ส่วนทรัพยากรธรรมชาติจะเกิดผลเสียในแง่ที่ว่า เมื่อการใช้ที่ดินในที่ดินเดิมเปลี่ยนไปจากการใช้ที่ดินแบบชนบทเป็นการใช้ที่ดินแบบเมือง โดยมีผลในเรื่องคุณภาพอากาศ คุณภาพเสียง ซึ่งปัจจุบันปัญหาดังกล่าว ได้เริ่มมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ แล้วในอนาคตผลกระทบของศูนย์ราชการจะมีผลทำให้มีการใช้ที่ดินแบบเมืองแออัดมากขึ้น ประชากรเพิ่มความหนาแน่น ซึ่งถ้าหากไม่สามารถแก้ไข หรือป้องกันไว้

หมายเหตุ : * เนื่องจากกิจกรรมเพาะกล้าไม้ ของสำนักงานป่าไม้เขตขอนแก่น คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้คงอยู่ที่เดิม ดังนั้น งบประมาณที่จะนำมาใช้เพื่อส่วนราชการนี้ จำนวน 13,620,400 บาท จึงต้องตัดออกไป (เดิม งบประมาณที่ใช้ดำเนินการรวมทั้งสิ้น 31.0 ล้านบาท)

อาจเกิดปัญหาสภาพแวดล้อมอื่น ๆ. ตามมาได้อีก อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบผลดีแล้ว
อาจกล่าวได้ว่า การจัดระเบียบสถานที่ราชการให้เป็นศูนย์ราชการจะช่วยให้เกิดความ
สะดวกทั้งหน่วยราชการ ด้านการบังคับบัญชาจากส่วนกลางและการติดต่อประสานงานระหว่าง
หน่วยงานเองและเกิดความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาขอรับบริการได้สะดวกรวดเร็ว

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

ในการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจของศูนย์ราชการในเมืองหลักขอนแก่น
เป็นเรื่องที่ประเมินผลได้ยากมาก เนื่องจากการวางแผนเพื่อเสนอย้ายหน่วยงานใหม่มายัง
ศูนย์ราชการนี้ ไม่มีอิทธิพลมากเพียงพอที่จะทำให้บริเวณดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงให้เกิด
ขึ้นอย่างชัดเจน โดยสภาพทางเศรษฐกิจคงจะไม่แตกต่างไปจากเดิม

3.8 ข้อเสนอแนะในการนำแผนไปปฏิบัติ

คณะกรรมการฯ เห็นควรเสนอแนะให้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.8.1 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายงานของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่น
ในอนาคต ให้จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเตรียมพื้นที่รองรับฯ โดยแบ่งออกเป็น

ก. ในระยะสั้น ควรจัดเตรียมพื้นที่ 2 บริเวณ คือ

1) พื้นที่ว่างภายในบริเวณศูนย์ราชการปัจจุบัน

2) พื้นที่ต่อเนื่องศูนย์ราชการเมืองขอนแก่น ทางด้านตะวันตกของ
บึงทุ่งสร้าง ติดกับสำนักงานประมงจังหวัด ขนาดพื้นที่ประมาณ
55 ไร่

ข. ในระยะยาว

ให้จังหวัดสงวนพื้นที่บางส่วนของบึงทุ่งสร้างที่หมดสภาพพื้นที่รับน้ำแล้ว
ทางด้านตะวันออกของศูนย์ราชการปัจจุบัน เป็นพื้นที่รองรับการขยายงานของหน่วยราชการ
และพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการ ในจังหวัดขอนแก่นในอนาคต

3.8.2 ควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง
ดังนี้ โดยให้จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) จัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณบึงทุ่งสร้าง

2) ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล และควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณ
บึงทุ่งสร้างให้เป็นไปตามผังแม่บทที่กำหนดไว้

3) ดำเนินการขุดลอกพื้นที่บริเวณที่เป็นที่รับน้ำโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ในขณะนี้ให้สม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ตื้นเขิน และให้นำดินที่ได้จากการขุดลอกดังกล่าวไปถมพื้นที่รองรับ 55 ไร่ ที่ติดกับสำนักงานประมงจังหวัดทางทิศใต้ ซึ่งหมดสภาพพื้นที่รับน้ำแล้ว เพื่อจะได้ใช้พื้นที่ 55 ไร่ นี้ให้เป็นประโยชน์สำหรับรองรับการขยายตัวของหน่วยราชการใน จังหวัดขอนแก่น ไปพร้อมกันด้วย

3.8.3 ควรให้คณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้ง เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2531 ให้มีหน้าที่ในการกำกับ ควบคุม ดูแล และกำหนดแนวทางในการปฏิบัติด้านการใช้ที่ดินของหน่วยราชการให้เป็นไปตามแผนงานการจัดระบบสถานที่ราชการ เป็นองค์การหลักในการนำแผนไปปฏิบัติต่อไป

3.8.4 ควรให้มีการลดการขยายตัวของการก่อสร้างอาคาร การปรับปรุงต่อเติมอาคารและการใช้พื้นที่ของหน่วยราชการต่าง ๆ ในศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบันและพื้นที่ต่อเนื่องและพื้นที่บางส่วนของบริเวณบึงทุ่งสร้างที่หมดสภาพรับน้ำแล้วทางด้านตะวันออกของศูนย์ราชการปัจจุบันที่จะสงวนไว้เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการและพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการในจังหวัดขอนแก่นในอนาคต รวมทั้งของหน่วยราชการอื่น ๆ ที่แผนการใช้ที่ดินฯ ได้เสนอแนะให้มีการย้ายหรือปรับปรุงหน่วยงาน จนกว่า ผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการฯ และพื้นที่ดังกล่าวจะแล้วเสร็จ

3.8.5 ควรให้สำนักงานประมาณสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการต่าง ๆ ตามแผนการใช้ที่ดินฯ ทั้งในเรื่องของการจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นในปัจจุบัน และพื้นที่ต่อเนื่อง และผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณบึงทุ่งสร้าง รวมทั้งการจัดทำแผนปฏิบัติการของการดำเนินงานตามแผนการใช้ที่ดิน ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วนเป็นกรณีพิเศษ

3.8.6 ควรมีการประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแผนการใช้ที่ดินทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีการปฏิบัติตามแผนฯ ดังกล่าว และในกรณีที่ส่วนราชการใดมีปัญหาในการปฏิบัติตามแผนการใช้ที่ดินฯ ให้เสนอคณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการ พิจารณาให้ความเห็นเป็นกรณีไป

3.8.7 จังหวัดขอนแก่นควรเร่งดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การจัดทำแผนปฏิบัติการของการดำเนินงานตามแผนการใช้ที่ดินฯ โดยกำหนดหน่วยงานที่จะต้องย้ายตามแผนฯ ขึ้นตอนในการปฏิบัติ และระยะเวลาที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกัน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ และงบประมาณที่จะต้องให้ ฯลฯ ให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป
- 2) การจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบัน และพื้นที่ต่อเนื่อง และผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณบึงทุ่งสร้างโดยเร่งด่วน

โดยให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด รับผิดชอบในการดำเนินการใน

ข้อ 1) และ 2)

4. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

ขอความเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการ ในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก ในเรื่อง

- 4.1 แผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: ขอนแก่น
- 4.2 ให้คณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการเป็นองค์กรหลักในการนำแผนไปปฏิบัติต่อไป
- 4.3 เห็นชอบให้มีการชลอการขยายตัว การก่อสร้างอาคาร การปรับปรุงต่อเติมอาคาร และการใช้พื้นที่ของหน่วยราชการต่าง ๆ ในศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบันและพื้นที่ต่อเนื่อง และพื้นที่บางส่วนของบริเวณบึงทุ่งสร้างที่จะสงวนไว้ เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการและพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการในอนาคต รวมทั้งของหน่วยราชการอื่น ๆ ที่แผนการใช้ที่ดินฯ ได้เสนอแนะให้มีการย้าย หรือปรับปรุงหน่วยงาน จนกว่าผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการและพื้นที่ดังกล่าวจะแล้วเสร็จ
- 4.4 เห็นชอบให้ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแผนการใช้ที่ดินฯ และกรณีในส่วนราชการใดมีปัญหาในการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวให้เสนอคณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการ

4.5 เห็นชอบให้สำนักงบประมาณสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการต่าง ๆ ตามแผนการใช้ที่ดินฯ ทั้งในเรื่องการจัดทำผังแม่บท การจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง โดยเร่งด่วน เป็นกรณีพิเศษ

4.6 เห็นชอบให้จังหวัดขอนแก่นเร่งดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานตามแผนการใช้ที่ดินฯ
- 2) การจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบันและพื้นที่ต่อเนื่อง และผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณบึงทุ่งสร้างโดยเร่งด่วน

โดยให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด รับผิดชอบในการดำเนินการในข้อ 1) และ 2)